

tieteiden yö

Tieteiden yö torstaina 13.1.

Klo 17.00–22.00 HORISONTISSA HELSINKI

Helsingin kaupunginmuseo

Sofiankatu 4

18.00, 19.00 ja 20.00 museonäyttelyn historiakuvan kyseenalaistavia ja suhteellistavia teemaopastuksia Horisontissa Helsinki -näyttelyssä.

Kaupunginmuseon tutkijoiden tietoiskuluentoja:

19.00 tutkija **Anne Salminen**: Helsingin sodanjälkeistä kouluarkkitehtuuria.

19.40 tutkimuspäällikkö **Minna Sarantola-Weiss**:

Elannon historian tutkimushanke.

20.20 tutkija **Jere Jäppinen**: Uutta tutkimustietoa

Helsingin musiikkielämästä Ruotsin ajalla.

21.00 kuullaan suomalaista barokkimusiikkia, jonka taustaa valottaa **Ville Sirviö** (Sibelius-Akatemia).

Lisätietoja: Jere Jäppinen, puh. (09) 169 3569,

www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Klo 17.00–22.00 HELSINGIN YLIOPISTOMUSEO

ARPEANUM

Snellmaninkatu 3

Tieteen ja tutkimuksen historiasta kertova museonäyttely. Ohjelmassa tietoiskuja museoesineistöstä ja museon erikoisaloilta puolen tunnin välein sekä Tunnista esi-
ne -kilpailu.

Myös Café Arpeanum on auki.

Lisätietoja: Kati Heinämies, puh. (09) 191 22928, kati.

heinamies@helsinki.fi

Klo 18.00–22.30 KANSALLISARKISTO

Rauhankatu 17

”Apua – salaiset tiedot vuotavat”

Tietoiskut

18.00 Muistiin merkitty – ja merkitsemättä jätetty (pääjohtaja **Jussi Nuorteva**)

18.30 Jatkosodan ihmislouvatukset (hankkeen johtaja, oik.tri **Jukka Lindstedt**)

19.00 Muistikuvia juutalaisten luovutuksista (päätoimittaja **Jukka Hartikainen**, Otava, ja toimittaja **Roni Smolar**, Yleisradio)

20.00 Tietovuodot ulkoasiainministeriöstä (tietohallintojohtaja **Martti Favorin**, ulkoasiainministeriö)

20.30 Tietovuodot toimittajan näkökulmasta (toimittaja **Pekka Ervasti**)

21.00 Tietovuodot Suomesta KGB:lle (dosentti **Kimmo Rentola**, Helsingin yliopisto)

Opastetut kiertokäynnit arkiston tiloissa

Suomenkieliset opastukset klo 18.30, 19.30, 20.30 ja 21.30

Ruotsinkieliset opastukset klo 19.30 ja 20.30

Kierroksen aikana tutustutaan mm. vanhaan tutkijasaliin,

---

mikrofilmisaliin, arkistomakasiiniin sekä arkistojen konservointiin.

Näyttely

”Salainen poliisi kintereilläsi”

Asiakirjanäyttely koottu EK-Valpon arkiston asiakirjoista.

Kirjatori

Kansallisarkiston omia julkaisuja. Alennus 30-50 %

”Sotilaskoti”-kahvio

Café Hausenin terassilla hernerokkaa soppatykistä.

Kahviossa tarjolla myös korvikekahvia ja munkkeja ym. Hanurimusiikkia.

Lisätietoja: Christina Forssell, christina.forssell@narc.fi

Klo 18–22 SUOMEN PANKIN RAHAMUSEO

Snellmaninkatu 2

Ohjelmassa mm.

* Opastetut kierrokset rahamuseossa tasatunnein

* Kuumaa mehua tarjolla

* ”Suhteellinen etu ja globalisaatio”: tietoisukuja tunnin välein (klo 18.30, 19.30, 20.30 ja 21.30). Esiintyjinä tohtorit

Sinikka Salo, Pekka Sutela ja Juha Tarkka

Lisätietoja: Jaakko Koskentola, puh. (09) 183 2981, jaakko.koskentola@bof.fi

Klo 18–20 SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA

Hallituskatu 1, 1. kerros ja kirjamyymälä (käynti

Mariankadun puolelta)

Avoimet ovet.

- Kansanrunousarkiston *Pyhimmän* aarteet

- kirjastossa kirjekokoelmanäyttely

- kirjamyymälässä kirjekokoelmia ja muita Seuran julkaisuja tarjoushinnoin

Lisätietoja: Sirkka-Liisa Mettomäki, puh. (09) 131 23 237,

sirkka-liisa.mettomaki@finlit.fi

Kl. 18–22 SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I

FINLAND

Riddaregatan 5

Fasligt, rysligt och relativt viktigt

Skatter och aktiviteter i vårt hus; *utställning, presentation,*

musik, bokförsäljning och servering

Tilläggsinformation: Heidi Wallgren, tfn (09) 6187 7469,

heidi.wallgren@sls.fi

tieteiden yö

KLO 18–23 TIETEIDEN TALO

Kirkkokatu 6, kerrokset 1-3

18.00– Tieteen lastenkamari (sali 318, 3. krs)

* Kelttiläisiä eläinsatuja ja kasvomaalausta sekä ogam-riimujen tulkintaa

* Kalligrafia nurkkaus: egyptiläisen kirjurin työpaja

* *Lasten tietokirjoja* (kirjavinkkari **Liisa Viiala** paikalla klo 18.30-20.00)

* ”Piirrä aarrekartta” – yleisökilpailu lapsille (paras pal-kitaan!)

* Lapsille ja nuorille suunnattu tietokilpailu, kaikkien vastanneiden kesken arvotaan Skepsiksen t-paitoja.

18.00–20.00 Akateemisia vartteja (3. krs, sali 312)

18.00 Professori **Markku Löytönen** (Helsingin yliopisto):
Kuinka kirjoitan lapsille

18.30 **Maria Vilkuna** (Kotimaisten kielten tutkimuskeskus):
Kieliopit, säännöt ja *Iso suomen kielioppi*

19.00 FT, puheenjohtaja, tutkimusjohtaja **Marja-Liisa Viherä**
(Tulevaisuuden tutkimuksen seura, TeliaSonera Finland Oyj):
Miten käytän tulevaisuudentutkimusta?

19.30 professori **Auli Hakulinen** (Helsingin yliopisto):
Kieliopin rajat

18.15–19.15 Hoidon saatavuus (Juhlasali, 1. kerros)

Puheenjohtaja: dosentti **Liisa-Maria Voipio-Pulkki**
(Suomalainen Lääkäriseura Duodecim)

18.15 Professori **Inkeri Elomaa** (HUS):
Tutkimustiedon soveltaminen käytäntöön: syöpälääkärin näkökulma

18.35 Professori **Anja Tuulonen** (Oulun yliopisto):
Mitä jonot kertovat hoidon saatavuudesta?

18.55 Dosentti **Risto P. Roine** (HUS):
Voidaanko elämänlaatua mitata?

18.30–22.00 Tähtitaivaallisia asioita (3. krs, sali 309)

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaarioesityksiä klo
18.30 19.30, 20.30 ja 21.30. Vapaa pääsy, max. 20 hlöä /
näytös.

19.30–20.30 Ikuisesti Sinun: kirjeet ja kirjekokoelmat
(Juhlasali, 1. krs)

19.30 Johtaja **Anna Makkonen** (SKS:n

Kirjallisuusarkisto): Kirjallisuusarkiston kirjeaarteet

19.45 Tutkija **Maarit Leskelä-Kärki** (Turun yliopiston):
Tutkija ja kolme sisarta. Helmi, Aino ja Aune Krohnin kir-
jeenvaihto 1880–1960

20.00 Johtaja **Iris Schwanck** (FILI – Suomen kirjallisuus-
tiedotuskeskus): Suomalaisten kirjeet maailmalla

20.15 Södergranin valittujen runojen kääntäjä **Silvester**
Mazzarella: Suomalaisten kirjeiden vastaanotto

Englannissa – Edith Södergranin kirjeet Hagar Olssonille
ja Elmer Diktoniukselle – englanniksi ja englantilaisel-
le yleisölle

Mikko-Olavi Seppälä lukee kirjeitä Suomalaisen

Kirjallisuuden Seuran julkaisemista kirjekokoelmista.

20.00–21.00 Hieroglyfejä ja egyptologiaa – hieroglyfer och egyptologi (3. krs, sali 312)

20.00 **Jaana Toivari-Viitala:** Hieroglyfejä niin että heikottaa. Egyptologia Suomessa

20.15 **Heidi Wikgren:** Suomen Egyptologinen Seura 35 v.

20.30 **Jaana Toivari-Viitala:** Hieroglyfer så det förstår.

Egyptologi i Finland

20.45 **Mia Rikala:** Kivinen vene ei kellu; muinaisegyptiläistä viisautta

20.45–22.15 Hyvänen aika! (Juhlasali, 1. krs)

Puheenjohtaja: FM **Terhi Torkki** (Helsingin yliopisto)

20.45 FM **Maarit Knuuttila** (Jyväskylän yliopisto): ”Kyllä aika tavarankäytön kauppiaita”

21.15 FM **Anna Kirveennummi** (Turun yliopisto): ”Ajan onnena?”

21.45 Professori **Ilkka Nummela** (Jyväskylän yliopisto): ”Sikakallista, hevoshalpa”

21.15–22.15 Keltologiaa, keltologiaa (3. krs, sali 312)

21.15 **Panu Höglund** (Åbo Akademi): Séamus Ó Grianna ja Kalle Päätalo – mihin kansankirjallisuutta tarvitaan?

21.45 FT **Katja Ritari** (Helsingin yliopisto): Pyhyiden suhteellisuudesta – kuinka tulkita varhaiskeskiaikaisia irlantilaisia ihmekertomuksia?

22.30–23.00 Suhteellisesti tulevaisuuden tutkimuksesta (Juhlasali, 1. krs)

FT, dosentti **Osmo Kuusi** (Tulevaisuuden tutkimuksen seura, VATT): Voiko heikkoja tulevaisuussignaaleja tutkia tieteellisesti?

Näyttelyt ja muut tapahtumat

Tieteiden talolla illan aikana klo 18–22.30

1. krs

Tiedekirja

* Suomalaista tiedekirjallisuutta laidasta laitaan esillä ja myytävänä

Tiedekahvila

Avoinna koko illan

2. krs

Suomen kielitieteen yhdistys

* Kielen monet kuvaukset. Erilaisia kieliteorioita ja tutkimussuuntia esittelevä posterinäyttely.

* Klo 19–22 ”Yksi kysymys – kaksi vastausta”.

Päivystävät lingvistiparit vastaavat kysymyksiin.

Tulevaisuuden tutkimuksen seura

* Tulevaisuudentutkimus: mitä se on? Toiminnan esittelyä, *Futura*-lehtien näytenumeroita yms.

* Heikkojen signaalien monitorointi ja diagnostisointi.

Yleisö voi osallistua heikkojen signaalien keräämiseen ja

Klo 19–22 KANSALLISKIRJASTO

Unioninkatu 36

Kupolisalali

Helsingin yliopiston kirjasto – Suomen kansalliskirjasto

”Suhteellista” filosofiassa:

19–20.30 *Totuuden ja oikeudenmukaisuuden suhteellisuus.*

Filosofin ja filosofian vastuu.

Paneelikeskustelu: keskustelijoina mm. professori **Heta Gylling** (Helsingin yliopisto), professori **Iikka Niiniluoto** (Helsingin yliopisto) ja professori **Juha Sihvola** (Helsingin yliopisto).

Juontajana **Esko Rahikainen**

20.30–21 *Filosofidialogiesitys:*

Platonin dialogi, esittäjinä **Tuomo Holopainen** ja **Iiro Kajas**. Platonin ja dialogin esittely FT **Miira Tuominen**.

21–21.15 *Neljä filosofista laulua: Ajopuut*

21.15–21.45 *Esitelmä:*

FT **Risto Vilkkö** esittelee Helsingin yliopiston kirjaston von Wright -kokoelmaa ja -luetteloa.

Näyttelyitä:

– Kansalliskirjaston Galleriassa näyttely *Ajatuksen kulku. Suomalaiset filosofit maailmalla – maailman filosofit Suomessa*: näyttelyn esittelykierroksia puolen tunnin välein. Oppaina **Matias Kalima** ja **Martti Raudas**.

– Kirjaston kahvilassa näyttely ”Suhteellista vai ei?

Suomalaisia nykyfilosofoja”

– Julkaisumyyntiä.

Lisätietoja:

Inkeri Pitkäranta, puh. 09-19122738,

inkeri.pitkaranta@helsinki.fi

Esko Rahikainen, puh. 09-19122722,

esko.rahikainen@helsinki.fi

Klo 19–22 BALTIA-KESKUS

Mariankatu 8 B c 12 (2. krs)

Rozentals-seura ja Suomen Viro-yhdistysten liitto.

Rozentals-seura

Luentoja Latviaan liittyvistä teemoista, mm. historiasta ja kielestä. Latvian historiasta kertoo Rozentals-seuran puheenjohtaja FT **Marjo Mela**.

Lisätietoja: Riikka Pirttikangas, Rozentals-seura ry., puh.

(09) 650 507 info@rozentals-seura.fi www.rozentals-seura.fi

Suomen Viro-yhdistysten liitto

Tutkija **Einari Aavik** (Helsingin yliopiston transplantatiolaboratorio): Geenitekнологia – kenelle kellot soivat?

Lisätietoja Kulle Raig, puh. (0) 684 28 464, www.svyl.net

tieteiden yö

järjestämiseen illan kuluessa.

Suomen Egyptologinen Seura

- * Egyptologia, mitä se on
- * Kirjoja ja kuvavideoita

Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos

Kansatiede, mitä se on?

Suomen Maantieteellinen Seura

- * Päivystäviä maantieteilijöitä
- * Seuran esittely
- * "Suhteellista"-posterinäyttely (maailmankuvan muuttuminen ja mittakaava, kartografiaa yms.)
- * "Tiedemiesten jalanjäljillä" – yleisökilpailu aikuisille, palkinto oikein vastanneiden kesken.
- * Kirjoja

3. krs

Suomen merihistoriallinen yhdistys

- * Toiminnan esittelyä, Nautica Fennica -vuosikirjojen myyntiä ja esittelyä
- * Päivystävä merihistorioitsija.

Suomen Historiallinen Seura

- * Julkaisujen ja toiminnan esittelyä.

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa

- * Planetaarioesityksiä (huone 309; esitysajat: ks. edellä)
- * Planisfääri
- * 19–22 Tähtitieteilijä **Asko Palviainen** (Helsingin yliopisto) päivystää planetaarion ja planisfäärin luona vastaa-massa kaikkiin tähtitiedettä koskeviin kysymyksiin

Suomen Keltologian Seura

- * Keltologia: mitä se on?
- * Kirjoja, esitteitä

Glossa – Suomen keskiajan tutkimuksen seura

- * Toiminnan esittelyä

Skepsis

- * Mitä ja miten kannattaa epäillä?
- * Kirjoja
- * Miten hyrrä levitöi?
- * Kattavan horoskoopin laadintaa ilmaiseksi.

Lisätietoja Tieteiden talon ohjelmasta: Julia Burman, puh. 044-2892680, shs@histseura, Riitta Latvio, puh 1911, riitta.latvio@helsinki.fi, Jan Rydman, puh. (09) 228 69 227, jan.rydman@tsv.fi

Klo 19–23 AVOIMET OVET SUOMEN
SUKUTUTKIMUSSEURASSA

Liisankatu 16

Suomen Sukututkimusseuran laajaan kirjastoon voi tutustua Tieteiden yön aikana. Kirjastossa on tasatunnein tietoisukuja, joissa kerrotaan kuinka sukututkimus aloitetaan. Seuran kotisivuihin ja HisKi-hakuun voi tutustua opastajan avustuksella.

Lisätietoja: Suomen Sukututkimusseura,
puh. (09) 278 1188, seura@genealogia.fi

Klo 10–23 LATERNA MAGICA – KIRJAGALLERIA
Rauhankatu 7

11.–29.1. Näyttelyitä:

Tarja Trygg: Solarigrafioita – valokuvia

Heikki Simola: Mahdottomia tasoja – puuveistoksia

Molemmat taiteilijat ovat taiteen ja tieteen näkymättömän rajan ylittäjiä. Tarja Trygg on taiteen tohtori Taideteollisesta korkeakoulusta, tohtori Heikki Simola on erikoistutkija Joensuun yliopiston Karjalan tutkimuslaitokselta. Lisätietoja: www.laterna.net

torstai

Sinä alle 21-vuotias

**Tutki
Kokeile
Kehitä**

**ja osallistu kilpailuun
1.3.2005 mennessä.
www.tek.fi/tukoke**

Kirjautuus kasvatustieteisiin:

Pertti Kansanen –
Kari Uusikylä (toim.)

Opetuksen tutkimuksen monet menetelmät

Kirja esittelee keskeisiä kasvatustieteellisiä tutkimusmenetelmiä ja antaa suuntaa eri menetelmien soveltamiseen käytännössä.

Nid. n. 300 s. Hinta 34 €

Tutustu valikoimaamme Tieteen päivillä!

PS-KUSTANNUS

**TIETOKIRJALLISUUDEN
ERIKOISKUSTANTAMO**
www.ps-kustannus.fi

TIETEESSÄ TAPAHTUU

tieteen ajankohtaislehti

- Tiedettä laidasta laitaan: humanistisista tieteistä luonnontieteisiin
- Tuoreita tutkimuksia, terävää keskustelua
- Kirjoittajat nuorista tutkijoista akateemikoihin.
- Uusien tiede- ja tietokirjojen esittelyjä ja arvioita.
- Tiedot tulevista tiedetapahtumista ja esitelmätilaisuuksista.
- 8 numeroa vuodessa
- Julkaisijana Tieteellisten seurain valtuuskunta.
- Lehti verkossa: www.tieteessatapahtuu.fi

Tilaukset:

Puh. (09) 228 69 221, fax (09) 228 69 291, pirjo.maenpaa@tsv.fi

Päätoimittaja: Jan Rydman, puh. (09) 228 69 227,
jan.rydman@tsv.fi